

fristen for Eneretten forlængedes til 50 Aar fra, hvad der tidligere er bestemt i en anden Lov, der omhandler omtrent den samme Gjenstand, men Udvalget har ikke kunnet finde, at der var nogensomhelst Grund dertil, og man har derfor foreslaaet, at Tidsrummet 40 Aar bibeholdes. — Udvalget har dernæst ikke fundet det rigtig, at en saadan Sporvei skulde, som Ministeriet har foreslaaet, efter dette Tidsrums Udløb tilfalde Staten som Eiendom. Det er forekommet Udvalget, at der for Staten kunde være mange og store Ulemper forbundne med Overtagelsen af et saadant Anlæg. Man har ment, at Staten langt mindre var interesseret i et saadant Sporveisanlæg, end de lokale Myndigheder, gennem hvis Territorium Sporet er blevet lagt, og Udvalget har derfor tilladt sig at anbefale, at den Bestemmelse i Lovforslaget, hvorefter Staten efter et vist Antal Aars Forløb skulde overtage Sporet, maatte blive forandret til, at det bliver vedkommende Kjøbstads-, Amts- eller Sognekommune, paa hvis Grund Sporet er lagt, som bliver berettiget til at tage Beslutning om, hvorledes der fremtidig skal forholdes med Sporet. I Lovforslaget er det bestemt, at Sporet efter en saadan Tids Forløb skulde gaa over til Staten uden nogetsomhelst Vederlag, men Udvalget har frygtet for, at der kunde lægges Hindringer i Veien for det eventuelle Anlæg af Sporveie, hvis noget Saadant stillede i Udsigt, og at det vilde fordyre Brugen af dem i en meget høj Grad, idet vedkommende Interessentskab eller de Mænd, som anlagde Sporveie, jo maatte beregne sig en meget større Fordel, naar Sporet efter et vist Antal Aars Forløb uden nogetsomhelst Vederlag skulde gaa ud af deres Hænder. Man har derfor foreslaaet, at det Beløb, hvorfors Sporet skal kunne fordres overdraget, skal fastsættes af uwillige, inden Retten udmeldte Mænd, naar en saadan Sporvei skal overgaa fra et Selskab eller fra en enkelt Mand til at være offentlig Eiendom. Skulde der opstaa Meningsforskjel imellem de forskjellige Sogne eller Kommuner, hvorigennem et saadant Spor er lagt, om, hvorledes de have at forholde sig — hvad der vistnok i flere Tilfælde vil kunne ske — har Udvalget fundet det rigtig, at Ministeren afgjør dette Spørgsmaal. Der vil jo altid kunne findes Sogne, som f. Ex. ligge saa nær ved en Jernbane eller en By, at de ikke have nogen Interesse af en saadan Sporveis Anlæg, medens der vil findes andre Sogne, som ere meget sjernliggende fra en Jernbane, og som derfor ere i høj Grad interesserede i at komme i Forbindelse med Byerne og med Jernbanerne. Der vilde derfor

let kunne opstaa betydelige Hindringer, hvis Sagen ikke skulde kunne ordnes, naar ikke samtlige Parter vare blevne enige derom. Dette er saa omtrent de Hovedpointer, som findes omtalte i Udvalgets Betænkning, og de Forandringer, som Udvalget har ønsket foretagne ved Lovforslaget. Jeg skal saaledes tillade mig at anbefale disse Ændringer, idet det vel tør antages, at der, hvis den Række, som ligger i Lovforslaget, virkelig kan gennemføres, forhaabentlig vil blive aabnet en vid Mark for saadanne Sporveisanlæg, der maatte kunne anses for at være til Fordel for det Almene. — Jeg skal foreløbig indskrænke mig til disse Bemærkninger, idet jeg, som sagt, anbefaler de stillede Ændringer.

**Indenrigsministeren (Lobiesen):** Jeg er i det heldige Tilfælde, at jeg ligesom den ærede Ordfører kan anbefale det ærede Thing at vedtage de af Udvalget stillede Ændringsforslag. Jeg maa i det Hele taget erkjende, at de medføre Forbedringer i Loven, og navnlig maa jeg sætte Pris paa, at man igjennem disse Ændringsforslag kommer bort fra, hvad den tidligere Lov fastsatte om, at Staten engang skulde kunne optræde, som Overtager af de Sporveie, der omtales i Loven af 23de Januar 1862. Grunden til, at den sidste Passus i Lovforslagets første Stykke er optagen, er kun den, at Ministeriet ikke fandt det rigtig at forlade det Spor, som Lovgivningsmagten engang havde betraadt ved den nævnte Lov. Jeg kan saaledes anbefale det ærede Thing at slutte sig til Udvalgets Ændringsforslag, og jeg skal kun gjøre en Hensigt til det ærede Udvalg om en lille Redaktionsændring i det første af Udvalgets Ændringsforslag, hvori der nemlig staar: „som ikke afgive Nøg.“ Jeg er ganske enig med det ærede Udvalg i, at det, hvortil man skal stille hen, er at faae Lokomotiver, hvorfra Nøgen ikke udtræder saaledes, at den er generende for Jærdfjelen, men det er vist, at der, naar der i et Lokomotiv fyres under Rjeden, ogsaa maa komme Nøg. Naar man altsaa vil udelukke de Lokomotiver, der give Nøg, maa man udelukke en hel Række af dem, ja saa godt som dem alle fra at kunne bruges, thi Nøg give de alle. Det, der skal være Opgaven, er, at Nøgen skal affindres saaledes, at den ikke træder frem paa en Maade, hvorved den generer Jærdfjelen. Naar der altsaa kunde ske en lille Redaktionsforandring, saaledes at Bøstenimelsen kom til at lyde omtrent saaledes: Lokomotiver, indrettede med Hensyn til Nøgs Afgivelse saaledes, at det kan være betryggende for den almindelige Jærd-